

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Δευτέραν, 20^{ῆν} Ἰουλίου /2^{ον} Αὐγούστου 2021, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεοβίτου, εἰς τὴν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ Ἱερὰν Μονήν, τὴν κειμένην εἰς περιοχὴν μεταξὺ τῆς νοτίου Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς Βηθλεέμ.

Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία ἀναμιμνήσκειται ὅτι ὁ Προφήτης Ἡλίας κατήγετο ἐκ τῆς θέσβης, διό καὶ ὀνομάζεται Θεοβίτης καὶ ὅτι ἦτο ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, πεπληρωμένος Θείου ζήλου διὰ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ εἶναι ὁ μόνος ἀληθινὸς Θεός. Ἡ πίστις καὶ ἡ ὁσιότης τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ ἦτο τοσαύτη, ὥστε ὁ Θεὸς εἰσήκουσεν αὐτόν καὶ διὰ προσευχῆς αὐτοῦ δὲν ἔστειλε βροχὴν ἐπὶ τρία ἔτη καὶ πάλιν μέ προσευχὴν αὐτοῦ ἤνοιξε τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἔδωκεν ὑετόν. Μὲ προσευχὴν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ ὁ Θεὸς ἔστειλε πῦρ εἰς τὸ Καρμήλιον ὄρος καὶ ἔκαυσε τὰ ξύλα τοῦ θυσιαστηρίου. Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ὁ Προφήτης Ἡλίας εἶναι: *«ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος τῶν Προφητῶν ἢ κρηπὶς, ὁ δεύτερος Πρόδρομος τῆς παρουσίας Χριστοῦ, ἄνωθεν καταπέμψας Ἐλισσαίῳ τὴν χάριν...»*.

Ὁ Προφήτης Ἡλίας ἀνελήφθη ἐν πυρίνῳ ἄρματι εἰς οὐρανόν καὶ ἔρριψεν εἰς τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Ἐλισσαῖον τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας αὐτὸς βαδίσας διεπέρασε τὸν Ἰορδάνην.

Εἰς τὴν ὡς ἄνω Μονὴν προεξῆρξεν τῆς θείας Λειτουργίας ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργοῦντων Αὐτῷ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου, τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου καὶ Πέλλης κ. Φιλουμένου καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Ἀγιοταφίτων Ἱερομονάχων, ὡς τοῦ Τελετάρχου Ἀρχιμανδρίτου Βαρθολομαίου, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Μακαρίου, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Ἰσιδώρου, τοῦ Ἀρχιδιακόνου Μάρκου καὶ τοῦ Ἱεροδιακόνου Εὐλογίου, Ἀραβοφώνων Πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἐφημερίων τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου π. Χαραλάμπους Μπαντούρ καὶ π. Χάδερ Μπαράμκη, ψάλλοντος δεξιὰ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Εὐσεβίου μετὰ τοῦ Ἱεροδιακόνου Συμεῶν καὶ ἀριστερὰ τῆς χορωδίας τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου ὑπὸ τὸν κ. Ριμόν Κάμαρ, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα τῆ συμμετοχῆ πιστῶν.

Εἰς τὸ Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον διὰ τοῦ κάτωθι κηρύγματος Αὐτοῦ:

" Οὐ συσσεισμῷ ἀλλ' ἐν αὔρα, λεπτῇ τεθέασαι, Θεοῦ τὴν παρουσίαν, Ἡλιοῦ Θεομάκαρ, φωτίζουσάν σε πάλαι, ἄρματι δέ, ἐποχούμενος τέθριππος, τὸν οὐρανόν διίππεύεις ξενοπρεπῶς, θαυμαζόμενος "

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος τῶν προφητῶν ἢ κρηπὶς, Ἡλίας ὁ Θεοβίτης συνήθροισε πάντας

ἡμᾶς σήμερον ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῶ αὐτοῦ, ἵνα ἐορτάσωμεν τὴν ἱεράν αὐτοῦ μνήμην καὶ ψαλμικῶς ᾄσωμεν τῷ τοῦτον δοξάσαντι Χριστῷ τῷ θεῷ ἡμῶν.

Ὁ θεηγόρος Ἡλίας ὄντως ἐδοξάσθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ Πατρός, γενόμενος χωρητικόν δοχεῖον τοῦ θείου Πνεύματος, τοῦ παρασχόντος αὐτῷ τό προφητικόν χάρισμα ἀφ' ἑνός καὶ τὴν θαυματουργικὴν δύναμιν ἀφ' ἑτέρου, «ἐθαυμάστωσε Κύριος τὸν ὄσιον αὐτοῦ», λέγει ὁ ψαλμωδός (Ψαλμ. 4.4).

Ὁρθῶς ὁ θεοσβίτης Ἡλίας ἐχαρακτηρίσθη «ὑψιπέτης Προφήτης καὶ τῶν Προφητῶν ἐξάριετον ἐγκαλλώπισμα». Οὗτος, ὡς ἄλλος Μωϋσῆς ἐγένετο θεόπτης καὶ ὡς ἄλλος Παῦλος «ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξόν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι» (Β' Κορ. 12, 4). Ἰδοὺ τί λέγει καὶ ὁ ὑμνωδός αὐτοῦ: «Ἀποδεδειγμένος θεόπτης, ὁ θεοσβίτης σὺν Μωσῆ καθορᾷ, ἃ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε, καὶ οὗς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἀνθρώπων τῶν γηγενῶν, καρδία οὐ λελόγισται, σεσαρκωμένον Κύριον, ἐν τῷ θαβῶρ τὸν παντοκράτορα».

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, ἀναφερόμενος εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς προσευχῆς τοῦ δικαίου ἀνθρώπου, ἐπικαλεῖται ἀπτόν παράδειγμα τὸν ζηλωτὴν Ἡλίαν λέγων: «πολύ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μή βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτούς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανός υἱετόν ἔδωκε καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς», (Ἰάκ. 5, 16-17).

Διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς προσευχῆς τῆς καθαρᾶς καρδίας καὶ «τῶν ἀθῶων αὐτοῦ χειρῶν» (Πρβλ. Ψαλμ. 23,4), ὁ θεοσβίτης Ἡλίας οὐχὶ μόνον «τὸν οὐρανὸν λόγῳ ἐδέσμευσεν», ἀλλὰ καὶ τοὺς ἱερεῖς τῆς αἰσχύνης, τοὺς ψευδοπροφήτας, δηλονότι τοῦ Βάαλ κατήσχυνε, (Πρβλ. Γ' Βασιλ. 18,22), τῆς χήρας γυναικὸς ἐν Σαρεπτά τῆς Σιδωνίας τὸν υἱὸν λόγῳ ἀνέστησε (Πρβλ. Γ' Βασιλ. 17) καὶ ἐν πυρίνῳ ἄρματι ἀνήλθεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ τῇ μηλωτῇ αὐτοῦ Ἐλισαίῳ διπλὴν τὴν χάριν ἐχαρίσατο, (Πρβλ. Δ' Βασιλ. 2,1).

Εἰς τό βιβλίον «Σοφία Σειράχ» γέγραπται: «Καὶ ἀνέστη Ἡλίας Προφήτης ὡς πῦρ καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπὰς ἐκαίετο... ὡς ἐδοξάσθη Ἡλία ἐν τοῖς θαυμασίοις σου καὶ τίς ὅμοιός σοι καυχᾶσθαι;» (Σοφία Σειράχ 48, 1-4). Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ διερωτᾶται ὁ Συντάκτης τοῦ βιβλίου τούτου: Πόσον ἐδοξάσθη, ὃ Ἡλία, μέ τά θαυματουργικά σου ἔργα! Ποῖος δύναται νά καυχηθῆ ὅτι εἶναι ὅμοιος μέ σέ; Τό γεγονός τοῦτο ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῆς θεωρίας ἢ μᾶλλον τῆς θεοπτίας, τῆς ὁποίας ἔτυχεν ὁ ἐν ἀπελπισίᾳ καὶ ὑποφώσκοντι ἐγωισμῷ γενόμενος Ἡλίας. «Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ· ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· τά θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ρομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαί ἐγώ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. καὶ εἶπεν· ἐξελεύσῃ αὔριον καὶ στήσῃ ἐνώπιον Κυρίου ἐν τῷ ὄρει· ἰδοὺ παρελεύσεται Κύριος, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα μέγα κραταιὸν διαλυῶν ὄρη καὶ συντρίβον πέτρας ἐνώπιον Κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι Κύριος· καὶ μετὰ τό πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσσεισμῷ Κύριος· καὶ μετὰ τὸν συσεισμόν πῦρ, οὐκ ἐν τῷ πυρί Κυρίου· καὶ μετὰ τό πῦρ φωνὴ αὔρας λεπτῆς, κάκεϊ Κύριος».

Τόσον ἡ θύελλα, ὁ συσσεισμός καὶ τό πῦρ τῆς θεοπτίας τοῦ Ἡλιοῦ, ὅσον καὶ οἱ κεραυνοὶ καὶ αἱ ἀστραπαὶ τῆς θεοπτίας τοῦ Μωϋσέως ἀφοροῦν εἰς τό ἄστεκτον= [τό ἀφόρητον] τῆς θείας φύσεως. Τό δέ τέταρτον σημεῖον: «φωνὴ αὔρας λεπτῆς», τό ὁποῖον προσδίδει ἀποκλειστικότητα εἰς τὴν θεοπτίαν τοῦ Ἡλιοῦ καὶ διαφοροποιεῖ αὐτήν ἐντελῶς ἀπὸ τῆς θεοπτίας τοῦ Μωϋσέως καταδεικνύει σαφῶς

καί έναργῶς περί τῆς «ὑπερεχούσης πάντα νοῦν εἰρήνης», (Φιλιπ. 4,7), ἀγάπης καί μακροθυμίας τοῦ θεοῦ.

Μέ ἄλλα λόγια, «ἡ αὔρα» κατά τόν Πατέρα Ἰωήλ Γιαννακόπουλον «ἀποτελεῖ τό σύμβολον τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ. Ὁ τρόπος αὐτός τῆς ἐμφανίσεως τοῦ θεοῦ διδάσκει τόν Προφήτην Ἥλιαν, ὁ ὁποῖος εὕρισκετο εἰς ἀπόγνωσιν καί ἀποθάρρυνσιν, ἕνεκα τοῦ θριάμβου τοῦ κακοῦ, ὅτι ἔπρεπε νά σκέπτεται τήν ἀγάπην καί μακροθυμίαν τοῦ θεοῦ, ὁ ὁποῖος «δέν θέλει τόν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, μέχρις ὅτου μετανοήσῃ»: «οὐ γάρ ἤλθον καλέσαι δικαίους ἀλλά ἁμαρτωλούς εἰς μετάνοιαν», (Ματθ. 9,13), λέγει Κύριος. Κατά δέ τόν θεῖον Παῦλον: «ὁ θεός πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν», (Α΄ Τιμ. 2,4).

Ἐρμηνεύων ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἀλληγορικῶς τήν ἐπί τοῦ ὄρους Χωρήβ θεοοπτίαν τοῦ Ἥλιου λέγει: «Πᾶς κατά τόν μέγαν Ἥλιαν ζητῶν ἀληθῶς τόν θεόν, οὐ μόνον ἐν τῷ Χωρήβ γενήσεται νεάζων καί ἀκμάζων ἐν τοῖς πόνοις τῶν ἀρετῶν, ἀλλά καί ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Χωρήβ· λέγω δὴ τῇ κρυφίῳ τῆς γνώσεως, τῇ οὔσῃ ἐν τῇ ἔξει τῶν ἀρετῶν» (P.G. Migne 77, 12, 60) [Και ἀπλούστερον, πᾶς ὁ ζητῶν ἀληθῶς τόν θεόν, ὅπως ὁ μέγας Προφήτης Ἠλίας, ὅχι μόνον θά πράττῃ ὡς νέος καί θά εὐδοκιμῇ εἰς τούς ἀγῶνας τῶν ἀρετῶν εὕρισκόμενος ἐν τῷ Χωρήβ, ἀλλά καί ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Χωρήβ, εἰς τήν μυστικήν δηλονότι γνῶσιν τήν ὑπάρχουσαν ἐν τῇ ἔξει [εἰς τήν ἐξοικείωσιν τῶν ἀρετῶν].

Μέ ἄλλα λόγια, ὁ ἅγιος Κύριλλος θεωρῶν τόν Προφήτην Ἥλιαν πρότυπον τῆς ἀληθοῦς πνευματικῆς ἐργασίας καί ἀναζητήσεως τοῦ θεοῦ, δηλονότι τῆς μυστικῆς θείας γνώσεως, βεβαιοῖ ὅτι κάθε πιστός, ἀγωνιζόμενος πρακτικῶς κατά μίμησιν αὐτοῦ, τοῦ Ἥλιου, θά ἀξιωθῇ οὐχί μόνον τῆς ἀποκτήσεως τῶν ἀρετῶν, ἀλλά καί αὐτῆς τῆς θεοπτίας, τουτέστιν τῆς θεωρίας τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, τήν ὁποίαν ἐπιφυλάσσει ἡ ἔξις [ἡ καλλιέργεια] τῶν ἀρετῶν.

Ἀξιοσημείωτον ἐπίσης εἶναι τό γεγονός, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ὅτι ὁ θεός ἐπιλέγει φυσικά φαινόμενα ὡς «Πνεῦμα κραταιόν», δηλαδή τήν θύελλαν, τόν συσσεισμόν καί τό πῦρ διά νά φανερώσῃ ὅχι μόνον εἰς τούς προφήτας καί δικαίους αὐτοῦ, ἀλλά καί εἰς τούς ἀρνούμενους Αὐτόν, ὅτι Αὐτός εἶναι ὁ ἐκ τοῦ μηδενός Δημιουργός τοῦ σύμπαντος κόσμου, δηλονότι τῆς ὁρατῆς καί ἀοράτου κτίσεως. Διό καί ὁ θεῖος Παῦλος, ἀναφερόμενος εἰς τήν πτώσιν τοῦ ἀνθρώπου καί συνεπῶς τῆς κτίσεως λέγει: «Τῇ γάρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ ἐκοῦσα, ἀλλά διά τόν ὑποτάξαντα [θεόν] ἐπ' ἐλπίδι», (Ρωμ. 8,20).

Ἡμεῖς δέ, οἱ τιμῶντες τήν ἱεράν αὐτοῦ μνήμην, δεηθῶμεν τῆς μεσιτείας αὐτοῦ πρός τόν θεόν Πατέρα καί μετά τοῦ ὑμνωδοῦ εἴπωμεν: «Τήν πολλήν τῶν ἀνθρώπων ἀνομίαν, θεοῦ δέ τήν ἄμετρον φιλανθρωπίαν θεασάμενος Ἠλίας ἐταράττετο θυμούμενος καί λόγους ἀσπλαγχνίας πρός τόν εὐσπλαχνον ἐκίνησεν. Ὀργίσθητι βοήσας ἐπί τούς ἀθετήσαντάς σε Κριτά δικαιοτάτε. Ἀλλά τά σπλάγχνα τοῦ ἀγαθοῦ οὐδόλως παρεκίνησε πρός τό τιμωρήσασθαι τούς αὐτόν ἀθετήσαντας ἀεὶ γάρ. Τήν μετάνοιαν πάντων ἀναμένει, ὁ μόνος φιλόανθρωπος», ἧ πρέπει πᾶσα δόξα τιμή καί προσκύνησις εἰς τούς αἰῶνας, Ἀμήν.

Ἔτη πολλά” .

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν, ὁ καλῶς ἐπιμελούμενος τῶν τῆς Μονῆς Ἐπιστάτης μοναχός Ἀχίλλιος παρέθεσε δεξιῶσιν εἰς πάντας καί τράπεζαν εἰς τήν Πατριαρχικήν Συνοδείαν καί εἰς μέλη τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ

Ἀδελφοθέου.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας